

netop disse Tidens Begivenheder indeholder et Vink om, at det i alt Fald for et enkelt af disse Lovforslags Vedkommende kunde være paa sin Plads nu at søge en Lovgivning gennemført. Fra forskellige Sider er der til Handelsministeren blevet rettet Opfordringer om at genoptage Arbejdet paa Gennemførelsen af en Lov om Aktieselskaber. Dette er særlig sket under Indtrykket af den stærke Spekulationslyst, som har bevirket, at nye Aktieselskaber med store Kapitaler i Hobetal er skudt frem, uden at der — i Mangel af en Lovgivning paa dette Omraade — kan siges at være nogen Kontrol eller Betyggelse for det Publikum, som anbringer sine Penge i disse Foretagender. Jeg har ment ikke at burde sidde disse Opfordringer overhørig, og jeg skal derfor herved fremsætte et Lovforslag om Aktieselskaber. Derimod har jeg ikke fundet det rigtigt at medtage de to andre Lovforslag. En Aktieselskabslov kan staa paa egne Ben, den behøver intet Følgeskab, og jeg vilde ikke finde det ønskeligt at besværliggøre Behandlingen ved samtidig at fremdrage beslægtede Emner, hvorom der ved tidligere Lejligheder har vist sig ikke ringe Uenighed. Hvis der her i Rigsdagen skulde vise sig et Ønske om, at ogsaa de to andre Lovforslag skulde optages til Behandling, kan de altid følge efter.

Med Hensyn til Indholdet af det Lovforslag, som jeg hermed fremsætter, kan jeg indskrænke mig til forholdsvis faa Bemærkninger. Det er nu sjette Gang, at dette Lovgivningsemne forebringes for dette høje Ting; Landstinget er derfor fuldt ud bekendt med Sagen, og dens Enkeltheder kræver ingen udførlig Redegørelse. Derimod er der Grund for mig til kortelig at dvæle ved de Hovedsynspunkter, der har været ledende ved den fornyede Bearbejdelse af dette Emne.

Det oprindelige Lovforslag, saaledes som det blev fremsat i 1910, var bygget paa en Betænkning, der var afgivet af en Kommission, som var nedsat allerede ti Aar tidligere. Dette Lovforslag blev almindelig anerkendt som et særdeles grundigt og omhyggeligt Arbejde. De begrundede Indvendinger, der kunde fremføres mod det, var, at det i noget for høj Grad mente at kunne bygge paa bar Bund, og at det indeholdt altfor vidtgaaende Indgreb og Indskrænkninger i de enkelte Selskabers Frihed og Adgang til at kunne ordne sig indenfor visse Rammer, saaledes som deres Tarnv maatte gøre det ønskeligt. Det maa jo ikke

helt glemmes, at uagtet vi ikke har nogen særlig Lov om Aktieselskaber, er selve Tinggen „et Aktieselskab“ ikke nogen ganske og aldeles ukendt Ting her i Landet. Der findes efter de foreliggende Oplysninger for Tiden hos os over 4,000 Aktieselskaber med en samlet Aktiekapital paa over 1 Milliard Kroner. De allerfleste af disse Selskaber er skudt frem i Løbet af det sidste Halvt-hundrede Aar. I Mangel af en Lovgivning, som fra Begyndelsen af kunde have ledet Udviklingen indenfor bestemte Linier, er der paa den ene Side fremstaaet en Række sædvanemæssige Former og Regler, som i det store og hele kan siges at være almindeligt anerkendte, og som er afpassede efter vore Forhold, og paa den anden Side har der for de enkelte Virksomheder været Plads til frit at kunne bevæge sig og ordne sig med den Forskelligartethed, som deres Tarnv og deres Karakter maatte kræve det. Det, som muligvis kunde have været paa sin Plads, hvis vi her stod overfor et Emne, som var helt nyt, saa at vi paa bar Bund skulde lovgive om Aktieselskaber, kan ikke gøres nu, da vi staar overfor en tilendebragt Udvikling, som det i bedste Fald vilde være overflødig og ofte utvivlsomt til Skade at søge at gøre til Genstand for uforudt indgribende Ændringer. Overses bør det heller ikke, at det vilde være ganske urigtigt at have den Opfattelse, at Aktievæsenet hos os i det store og hele har virket paa uheldig Maade.

Det var Betragtninger af denne Art, som ledede min nærmeste Forgænger til at foretage en Gennemarbejdelse og Omændring af det oprindelige Lovforslag, og det er det af ham omarbejdede Forslag, som de sidste to Gange har været fremsat her i Tinget. Hans Synspunkt var det, at det, som det for Almenheden gælder om, er, at der tilvejebringes Regler, som i videst muligt Omfang kan tjene til Betyggelse for Publikum mod at vildledes ved mangelfulde, uklare eller maaske bevidst urigtige Oplysninger, først og fremmest allerede ved Selskabets Stiftelse, derefter senere hen med Hensyn til Ledelsen, Driften, Regnskabsafleggelsen o. s. v. Han lagde Hovedvægten paa, at det er denne Betyggelse for Publikum i Henseende til klar Redegørelse ved Selskabernes Dannelselse og senere Drift, som maa være det afgørende, medens man derimod ikke bør gribe ind i Aktieselskabernes Ordning af deres indre Forhold og bringe Forstyrrelse i Udviklingen ved at paatvinge dem bestemte faste Regler, hvor dette er overflødig.